UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

21 päivänä heinäkuuta 2011 *

Asiassa C-21/10,

jossa on kyse SEUT 267 artiklan nojalla esitetystä ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Fővárosi Bíróság (Unkari) on esittänyt 28.9.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 13.1.2010, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Károly Nagy

vastaan

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (esittelevä tuomari) ja J. Malenovský,

* Oikeudenkäyntikieli: unkari.

julkisasiamies: J. Mazák,
kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Károly Nagy, joka ajoi itse omaa asiaansa,

– Unkarin hallitus, asiamiehinään Z. Fehér, Z. Tóth ja K. Szíjjártó,

– Euroopan komissio, asiamiehinään G. von Rintelen ja A. Sipos,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.3.2011 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta 17.5.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999 (EYVL

L 160, s. 80), sellaisena kuin se on muutettuna 29.9.2003 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1783/2003 (EUVL L 270, s. 70; jäljempänä asetus N:o 1257/1999), 22 artiklan ja asetuksen N:o 1257/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 29.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 817/2004 (EUVL L 153, s. 30) 68 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty oikeudenkäynnissä, jossa kantajana on maataloustuottaja Károly Nagy ja vastaajana Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (maatalouden ja maaseudun kehittämisvirasto, jäljempänä MVH) ja joka koskee maatalouden ympäristötuen epäämistä asianosaiselta sen jälkeen, kun hänen tukihakemuksensa tiedot tarkastettiin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Asetuksen N:o 1257/1999 VI luvun, jonka otsikkona on ”Maatalouden ympäristöohjelma ja eläinten hyvinvointi”, 22 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tukemalla ympäristön suojelemiseen, maaseudun ylläpitämiseen (maatalouden ympäristöohjelma) tai eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä maatalouden menetelmiä pyritään edistämään yhteisön politiikan tavoitteiden saavuttamista maatalouden, ympäristön ja tuotantoeläinten hyvinvoinnin aloilla.

Tällä tuella edistetään:

– –

b) ympäristölle suotuisaa maatalouden laajaperäistämistä ja laajaperäisten laidunjärjestelmien hoitoa,

c) luonnonarvoltaan merkittävien uhattujen viljely-ympäristöjen säilyttämistä,

– –”

4 Tämän asetuksen 37 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat säätää maaseudun kehittämiseen tarkoitetun yhteisön tuen myöntämiselle täydentäviä tai tiukempia edellytyksiä, joiden on oltava johdonmukaisia tässä asetuksessa vahvistettujen tavoitteiden ja vaatimusten kanssa.”

5 Asetuksen N:o 1257/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 26.2.2002 annetun komission asetuksen (EY) N:o 445/2002 (EYVL L 74, s. 1) 58 artiklan 4 kohdassa säädetään, että pinta-alat ja eläimet on tunnistettava tiettyjä yhteisön tukijärjestelmiä koskevasta yhdennetystä hallinto- ja valvontajärjestelmästä 27.11.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3508/92 (EYVL L 355, s. 1) 4 ja 5 artiklan mukaisesti.

6 Asetuksen N:o 3508/92, sellaisena kuin se on muutettuna 21.4.1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 820/97 (EYVL L 117, s. 1; jäljempänä asetus N:o 3508/92), 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen säännösten mukaisen tuen myöntämisessä huomioon otettava eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskeva järjestelmä on vahvistettava [eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 27.11.1992 annetun neuvoston] direktiivin 92/102/ETY [(EYVL L 355, s. 32)] 4, 5, 6 ja 8 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 820/97 mukaisesti.”

7 Asetuksen N:o 817/2004 johdanto-osan 38 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Hallinnollisilla säännöksillä on voitava parantaa maaseudun kehittämistuen hallinnointia, seurantaa ja valvontaa. Yksinkertaisuuden vuoksi olisi sovellettava mahdollisuuksien mukaan yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä [sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta] 29 päivänä syyskuuta 2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 [(EUVL L 270, s. 1)] II osaston IV luvussa säädettyä yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää [(jäljempänä yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä)], jonka soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä säädetään [tiettyjä yhteisön tukijärjestelmiä koskevasta yhdennetystä hallinto- ja valvontajärjestelmästä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3508/92 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 11.12.2001 annetussa] komission asetuksessa (EY) N:o 2419/2001 [(EYVL L 327, s. 11)].”

8 Asetuksen N:o 817/2004 66 artiklan 1 ja 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Pinta-alaa tai eläimiä koskevissa maaseudun kehittämistuen hakemuksissa, jotka esitetään erillään asetuksen (EY) N:o 2419/2001 6 artiklan mukaisista tukihakemuksista, on ilmoitettava kyseisen toimenpiteen hakemusten tarkastusten kannalta huomioon otettavat tilan kaikki pinta-alat ja eläimet, myös ne, joille ei haeta tukea.

– –

4. Eläimet ja pinta-alat on yksilöitävä asetuksen (EY) N:o 1782/2003 18 ja 20 artiklan mukaisesti.”

9 Asetuksen N:o 817/2004 67 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Järjestelmään liittymistä koskevat alkuperäiset hakemukset ja maksua koskevat peräkkäiset hakemukset on tarkastettava siten, että varmistetaan tukien myöntämisedellytysten noudattamisen tehokas todentaminen.

Jäsenvaltiot määrittelevät valvonnan menetelmät ja keinot sekä valvottavat henkilöt tukitoimenpiteiden luonteen mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on kaikissa aiheellisissa tapauksissa noudatettava – – yhdennettyä tarkastus- ja valvontajärjestelmää.

– –”

10 Asetuksen N:o 817/2004 68 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Hallinnollisen tarkastuksen on oltava perusteellinen, ja siihen on kaikissa aiheellisissa tapauksissa sisällytettävä ristiintarkastukset muun muassa yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän tietojen kanssa. Perusteettomien tukimaksujen välttämiseksi tarkastuksen on koskettava tukitoimenpiteeseen kuuluvia lohkoja ja eläimiä. Pitkäaikaisten sitoumusten noudattamista on myös valvottava.”

11 Asetuksen N:o 1782/2003 17 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on perustettava yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä.

12 Asetuksen N:o 1782/2003 18 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Yhdennetyn [hallinto- ja valvonta]järjestelmän on sisällettävä seuraavat osat:

a) tietokonepohjainen tietokanta;

b) viljelylohkojen tunnistusjärjestelmä;

c) 21 artiklassa tarkoitettu tukioikeuksien tunnistamista ja rekisteröintiä koskeva järjestelmä;

d) tukihakemukset;

e) yhdennetty valvontajärjestelmä;

f) yhtenäinen järjestelmä, jolla kirjataan kaikkien tukihakemuksen jättävien viljelijöiden tunnistetiedot.

2. Jos sovelletaan 67, 68, 69, 70 ja 71 artiklaa, yhdennetyn [hallinto- ja valvonta] järjestelmän on käsitettävä direktiivin 92/102/ETY ja [nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottamisesta sekä naudanlihan ja naudanlihatuotteiden pakollisesta merkitsemisestä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 820/97 kumoamisesta 17.7.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] asetuksen (EY) N:o 1760/2000 [(EYVL L 204, s. 1)] mukaisesti perustettu eläinten tunnistamis- ja rekisteröintijärjestelmä."

13 Asetuksen N:o 1782/2003 20 artiklassa määritellään viljelylohkojen tunnistusjärjestelmä.

14 Asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 säädettyjen täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 21.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 796/2004 (EUVL L 141, s. 18) 16 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot voivat erityisesti ottaa käyttöön menettelyjä, joiden avulla nautaeläinten atk-pohjaisessa tietokannassa olevia tietoja voidaan käyttää tuen hakemisessa edel-

lyttäen, että nautaeläinten atk-pohjaisen tietokannan varmuutta ja käyttöä koskevat takeet riittävät asianomaisten tukijärjestelmien moitteettomaan hallinnointiin. Tällaiset menettelyt voivat koostua järjestelmästä, jonka mukaan viljelijä voi hakea tukea kaikista eläimistä, jotka jäsenvaltion määrittämänä ajankohtana ovat tukikelpoisia nautaeläinten atk-pohjaisen tietokannan tietojen perusteella. Tällöin jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että:

a) asianomaisten pitoaikojen alkamis- ja päättymispäivät ovat asianomaiseen tukijärjestelmään sovellettavien säännösten mukaisesti selkeästi määritellyt ja viljelijän tiedossa;

b) viljelijä tietää, että eläimiä, joiden osalta havaitaan, ettei niitä ole tunnistettu tai rekisteröity nautaeläinten tunnistamis- ja rekisteröintijärjestelmässä, pidetään eläiminä, joiden osalta on havaittu sääntöjenvastaisuuksia 59 artiklan mukaisesti.

_ _”

15 Asetuksen N:o 1760/2000 5 artiklan mukaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on perustettava nautaeläimiä koskeva ATK-pohjainen tietokanta eläinten terveyteen liittyvistä ongelmista yhteisön sisäisessä nautaeläinten ja sikojen kaupassa 26.6.1964 annetun neuvoston direktiivin 64/432/ETY (EYVL 1964, 121, s. 1977) 14 ja 18 artiklan mukaisesti.

Kansallinen säännöstö

16 Erityisistä säännöksistä, jotka liittyvät Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta rahoitusta saaviin valtion talousarvioon sisällytettyihin maatalouden ympäristötukiin, joita tarkoitetaan kansallisessa maaseudun kehittämissuunnitelmassa, annetun maatalous- ja maaseudun kehittämisministeriön asetuksen nro 150/2004 (Magyar Közlöny 2004/116; jäljempänä ministeriön asetus nro 150/2004) 5 §:ssä säädetään, että maatalouden ympäristöohjelmasta voidaan myöntää tukea laidunviljelylle.

17 Ministeriön asetuksen 32 §:n 2 momentissa vahvistetaan kyseisen tuen myöntämisedellytykset, joiden mukaan maanviljelijällä on oltava yhtäältä vähintään yksi hehtaari laidunta mainitussa säännöksessä luetelluilla tietyillä herkillä luonnonalueilla ja toisaalta laidunviljelyssä karjaa, jonka määrä vastaa vähintään 0,2:ta eläintä/hehtaari.

18 Yleisistä säännöksistä, jotka liittyvät Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta rahoitusta saaviin valtion talousarvioon sisällytettyihin tukiin, joita tarkoitetaan kansallisessa maaseudun kehittämissuunnitelmassa, annetun maatalous- ja maaseudun kehittämisministeriön asetuksen nro 131/2004 (Magyar Közlöny 2004/127) 16 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Hakemuksessa olevat tiedot tarkastetaan asetuksen [nro 817/2004] 66–70 artiklan mukaisesti.”

19 Unkarin nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, jäljempänä ENAR) määritellään nautaeläinten tunnistuksesta ja nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmästä annetun maatalous- ja

maaseudun kehittämisministeriön asetuksen nro 99/2002 (Magyar Közlöny 2002/135) 2 §:ssä nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmäksi, joka liittyy karjojen rekisteröintiin ja takaa eläinten seurannan ja muodostaa muun muassa tiettyjen erityisalojen rekisteröintijärjestelmän perustan (eläinten terveys, kasvatusolot, markkinoiden sääntely jne.).

20 Tämän asetuksen 3 §:ssä säädetään, että nautaeläimet on rekisteröitävä kansalliseen tietokantaan niiden tunnistamiseksi ja rekisteröimiseksi.

21 Mainitun asetuksen 19 §:ssä säädetään, että eläinten pitäjän on tuettava karjan tai pidettävien eläinten täsmällistä ja ammattimaista rekisteröintiä.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

22 Nagy haki 26.11.2004 viisivuotista maatalouden ympäristötukea ministeriöltä.

23 Tämä tuki, joka perustettiin laidunviljelyn toiminnallisessa ohjelmassa, edellyttää ministeriön asetuksen nro 150/2004 32 §:n 2 momentin mukaan sitä, että laidunviljelyssä pidetään karjaa, jonka määrä vastaa vähintään 0,2:ta eläintä/hehtaari.

24 Nagy ilmoitti tukihakemuksessaan, että hänellä on 12 nautaeläintä, ja hänelle maksettiin tuki 10.8.2005 ja 6.10.2006 vuosilta 2004/2005 ja 2005/2006.

25 Paikalla 18.10.2006 suoritetussa tarkastuksessa ja tukihakemuksen jättämispäivän tilanteesta ENAR-rekisterin avulla suoritetussa ristiintarkastuksessa havaittiin, ettei hakemuksessa mainittuja 12 nautaa ollut rekisteröity hakemuksen jättämishetkellä.

26 Ministeriö totesi 15.12.2006 tekemällään päätöksellä, ettei Nagy täyttänyt ministeriön asetuksen nro 150/2004 32 §:n 2 momentissa vahvistettuja riidanalaisen tuen myöntämisedellytyksiä, koska suoritettujen tarkastusten perusteella ei voitu vahvistaa tukihakemuksen jättämishetkellä ilmoitettua eläinten määrää. Näin ollen ministeriö peruutti Nagylle myönnetyn viisivuotisen maatalouden ympäristötuen ja vaati häntä palauttamaan jo maksetut tuet, yhteensä 5 230 euroa.

27 Nagy teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen maatalous- ja maaseudun kehittämisministeriöön, joka vahvisti 10.8.2007 mainitun päätöksen ministeriön asetuksen nro 150/2004 32 §:n 2 momentin nojalla.

28 Nagy valitti ministeriön päätöksestä Fővárosi Bíróságiin ja väitti, että hänellä oli tukihakemuksen jättämishetkellä säännöksessä edellytetty määrä eläimiä mutta ettei hän ollut tiennyt ENARin olemassaolosta eikä siitä, että riidanalainen tuki edellyttää kyseisten eläinten rekisteröintiä tähän järjestelmään, koska hänelle ei ollut annettu tästä mitään tietoja.

29 Fővárosi Bíróság katsoi, että sen on saatava vastaus siihen, voidaanko pinta-alaperusteisten tukien osalta vain ENARin tiedot katsoa todistusvoimaisiksi vai voiko tai täytyykö toimivaltaisen viranomaisen nojautua tässä tapauksessa muihin todisteisiin, ja päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Voidaanko asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklaa ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklaa tulkita siten, että kun on kyse asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa tarkoitetusta maatalouden ympäristöohjelmasta laidunviljelylle myönnettävästä tuesta, asetuksen N:o 817/2004 68 artiklan mukaisen, ENARin – – tietokannassa olevien tietojen tarkastaminen on ulotettava myös sellaisiin pinta-alaperusteisiin tukiin, joiden myöntämiselle on asetettu eläintiheyttä koskeva edellytys?

2) Voidaanko edellä mainittuja oikeussääntöjä tulkita siten, että silloin kun tuen edellytyksenä on ollut eläintiheys mutta kyse ei ole eläimiin perustuvasta tuesta on myös sovellettava yhdennetyn tarkastus- ja valvontajärjestelmän mukaista ristiintarkastusta?

3) Voidaanko edellä mainittuja oikeussääntöjä tulkita siten, että viranomainen voi pinta-alaperusteisesta tuesta päätettäessä tarkastaa tai että viranomaisella on ENAR-järjestelmästä huolimatta velvollisuus tarkastaa se, täyttyvätkö tuen myöntämisedellytykset todellisuudessa?

4) Millaiseksi muodostuu edellä mainittujen oikeussääntöjen tulkinnan perusteella vastaavan viranomaisen velvollisuus suorittaa näiden yhteisön oikeuden

säännösten mukainen tarkastus ja ristiintarkastus? Voidaanko tarkastus rajoittaa yksinomaan ENAR-järjestelmässä olevien tietojen tarkastamiseen?

5) Onko jäsenvaltion viranomaisella edellä mainittujen oikeussääntöjen perusteella tukiedellytyksiä koskeva ilmoitusvelvollisuus (esimerkiksi velvollisuus rekisteröityä ENARiin)? Jos on, millä tavoin ja kuinka laajalti?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen ja toinen ennakkoratkaisukysymys

30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklaan perustuvien eläintiheyttä edellyttävien tukien osalta, voivatko toimivaltaiset viranomaiset tämän säännöksen ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklan mukaan tehdä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän tietojen ristiintarkastusta ja erityisesti nojautua ENARin kaltaisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tietopankin tietoihin.

31 Aluksi on todettava, että asetuksen N:o 1257/1999 37 artiklan 4 kohdassa todetaan, että jäsenvaltiot voivat säätää maaseudun kehittämiseen tarkoitetun yhteisön tuen myöntämiselle täydentäviä tai tiukempia edellytyksiä, joiden on oltava

johdonmukaisia tässä asetuksessa vahvistettujen tavoitteiden ja vaatimusten kanssa. Tältä osin mainitun asetuksen 22 kohdassa säädetään, että maaseudun ylläpitämiseen tähtääviä maatalouden tuotantomenetelmiä tuetaan ja että tällä tuella edistetään ympäristölle suotuisaa viljelyn laajaperäistämistä ja laajaperäisten laidunjärjestelmien hoitoa.

32 Eläintiheyden edellytys, josta säädetään kansallisessa säännöstössä herkillä luonnonalueilla sijaitsevien laidunten osalta ja jonka tavoitteena on laidunmaiden, joilla on runsaasti kasvistoa ja eläimistöä, säilyttäminen ja jota sovelletaan asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklan mukaisten tukien myöntämiseen, on näin ollen johdonmukainen tässä asetuksessa vahvistettujen tavoitteiden ja vaatimusten kanssa. Tällainen edellytys on mainitun asetuksen 37 artiklan 4 kohdan mukainen tukikelpoisuuden edellytys.

33 On todettava, että asetuksen N:o 817/2004 68 artiklassa säädetään, että hallinnollinen tarkastus on perusteellinen. Tässä säännöksessä täsmennetään muun muassa, että viimeksi mainittu sisältää ristiintarkastukset muun muassa yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän tietojen kanssa ja että perusteettomien tukimaksujen välttämiseksi tarkastuksen on koskettava tukitoimenpiteeseen kuuluvia lohkoja ja eläimiä. Asetuksen johdanto-osan 38 perustelukappaleesta ilmenee muun muassa, että hallinnollisilla säännöksillä on voitava parantaa maaseudun kehittämistuen hallinnointia, seurantaa ja valvontaa, ja että yksinkertaisuuden vuoksi olisi sovellettava mahdollisuuksien mukaan yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää.

34 Tästä seuraa, että jäsenvaltiot voivat soveltaa 68 artiklaa asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklan mukaisiin tukiin, joita koskee eläintiheyden edellytys, koska se on tämän asetuksen mukainen tuen myöntämisedellytys. Näin ollen tukien kohteena olevia eläimiä koskevat ristiintarkastukset suoritetaan muun muassa

yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, jota jäsenvaltioiden on käytettävä asetuksen N:o 817/2004 67 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan, tiedoista.

35 Tältä osin asetuksen N:o 817/2004 66 artiklan 4 kohdassa säädetään, että eläimet ja pinta-alat on yksilöitävä asetuksen N:o 1782/2003 18 ja 20 artiklan mukaisesti. Viimeksi mainitun asetuksen 18 artiklan 2 kohdassa säädetään erityisesti, että yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän on käsitettävä direktiivin 92/102 ja asetuksen N:o 1760/2000 mukaisesti perustettu eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä.

36 On kuitenkin todettava, että asetuksen N:o 1782/2003 18 artiklan 2 kohtaa sovelletaan asetuksen 156 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan vuodesta 2005 alkaen tehtyihin tukihakemuksiin. Aikaisempien hakemusten osalta on sen vuoksi nojauduttava asetuksen N:o 445/2002 58 artiklan 4 kohtaan, jonka sanamuoto on asetuksen N:o 817/2004 66 artiklan 4 kohdan sanamuodon kaltainen ja jossa viitataan asetuksen N:o 3508/92 5 artiklaan, jossa myös viitataan tällaiseen direktiivin 92/102 ja asetuksen N:o 820/97 mukaisesti perustettuun eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmään.

37 Edellä esitetty huomioon ottaen ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklaan perustuvien eläintiheyttä edellyttävien tukien osalta, että toimivaltaiset viranomaiset voivat tämän säännöksen ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklan mukaan tehdä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän tietojen ristiintarkastusta ja erityisesti nojautua ENARin kaltaisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tietopankin tietoihin.

Kolmas ja neljäs kysymys

38 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedustelee kolmannella ja neljännellä kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, voivatko toimivaltaiset viranomaiset, kun ne valvovat asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa säädetyn maatalouden ympäristötuen myöntämisedellytyksiä, tämän artiklan ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklan nojalla tarkastaa ainoastaan ENARin kaltaisen kansallisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tiedot, kun ne epäävät tuen, vai velvoitetaanko mainitut viranomaiset näissä säännöksissä päinvastoin tekemään muita tarkastuksia, ja jos näin on, millaisia ne ovat.

39 Aluksi on muistutettava asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa säädettyjen maatalouden ympäristötukien myöntämisedellytysten valvonnasta, että asetuksen N:o 817/2004 68 artiklassa säädetään, että hallinnollinen tarkastus on perusteellinen ja että se sisältää ristiintarkastukset muun muassa yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän tietojen kanssa.

40 Yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän merkitystä korostetaan muun muassa asetuksen N:o 817/2004 johdanto-osan 38 perustelukappaleessa, jossa todetaan, että on sovellettava mahdollisuuksien mukaan tätä yhdennettyä järjestelmää. Myös asetuksen 66 artiklan 1 ja 4 kohdassa ja 67 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa viitataan mainittuun yhdennettyyn järjestelmään, jonka tarkoituksena on muun muassa tilalla pidettävien eläinten tunnistaminen. Kuten tämän tuomion 35 ja 36 kohdasta ilmenee, kyseinen yhdennetty järjestelmä sisältää muun muassa eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän.

41 Lisäksi on todettava, että tiimin eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän on oltava täysin tehokas ja luotettava siten, että toimivaltaiset viranomaiset pystyvät eläintaudin puhjetessa mahdollisimman nopeasti jäljittämään tietyn eläimen alkuperän ja ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin kansanterveyteen kohdistuvan vaaran

torjumiseksi (ks. asia C-45/05, Maatschap Schonewille-Prins, tuomio 24.5.2007, Kok., s. I-3997, 41 kohta). Tehokkuuden ja luotettavuuden täyttämiseksi eläinten pitäjien on rekisteröitävä nautaeläimensä mainitun järjestelmän tietokantaan.

42 Tästä seuraa lopuksi, että eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tietokonepohjaisen tietokannan tavoitteena on taata eläinten tehokas ja reaaliaikainen jäljitettävyys, joka on keskeistä kansanterveyden suojeluun liittyvistä syistä (ks. em. asia Maatschap Schonewille-Prins, tuomion 50 kohta). Tämän tietokannan on näin ollen oltava täysin luotettava. Mainittu tietokanta voi siten sellaisenaan vahvistaa kyseisen tuen myöntämisedellytysten, kuten eläintiheyden, täyttymisen.

43 Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen kolmanteen ja neljänteen kysymykseen on vastattava, että toimivaltaiset viranomaiset voivat, kun ne valvovat asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa säädetyn maatalouden ympäristötuen myöntämisedellytyksiä, tämän artiklan ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklan nojalla tarkastaa ainoastaan ENARin kaltaisen kansallisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tiedot, kun ne epäävät tuen, eikä niiden tarvitse välttämättä tehdä muita tarkastuksia.

Viides kysymys

44 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin kysyy viidennellä kysymyksellään, onko kansallisilla viranomaisilla asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklan ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklan nojalla velvollisuus antaa tietoja 22 artiklassa säädetyn

eläintiheyttä edellyttävän maatalouden ympäristötuen myöntämisedellytyksistä, ja pyytää tarvittaessa määrittelemään tällaisen velvollisuuden luonteen ja laajuuden.

45 Tästä on todettava, ettei asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa, asetuksen N:o 817/2004 68 artiklassa tai missään muussa näiden asetusten säännöksessä aseteta kansallisille viranomaisille tällaista velvollisuutta.

46 Asetuksen N:o 796/2004 16 artiklan 3 kohdan toisesta alakohdasta ilmenee eläintukihakemusten edellytysten osalta, että jäsenvaltiot voivat perustaa järjestelmän, jossa maanviljelijät voivat hakea tukea kaikille tukikelpoisille eläimille ENARin kaltaisen nautaeläinten atk-pohjaisen tietokannan tietojen perusteella. Tässä säännöksessä täsmennetään, että jäsenvaltioiden on tällöin toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että viljelijä tietää, että eläimiä, joiden osalta havaitaan, ettei niitä ole tunnistettu tai rekisteröity nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmässä, pidetään eläiminä, joiden osalta on havaittu sääntöjenvastaisuuksia, joilla voi olla oikeudellisia vaikutuksia, kuten kyseisen tuen vähentäminen tai epääminen.

47 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhdenvertaisen kohtelun tai syrjintäkiellon periaate, josta määrätään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 artiklassa, edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tilanteita ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (ks. asia C-354/95, National Farmers' Union ym., tuomio 17.7.1997, Kok., s. I-4559, 61 kohta; asia C-152/09, Grootes, tuomio 11.11.2010, Kok., s. I-11285, 66 kohta ja asia C-236/09, Association belge des Consommateurs Test-Achats ym., Kok., s. I-773, 28 kohta).

48 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa säädettyä eläintiheyttä edellyttävää tukea hakeneet maanviljelijät ja eläintukea hakeneet maanviljelijät ovat toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa niiden oikeudellisten vaikutusten osalta, joita tunnistamattomuudesta tai virheellisestä rekisteröinnistä ENARin kaltaisessa nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmässä voi aiheutua.

49 Näiden viimeksi mainittujen maanviljelijöiden tavoin nimittäin asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa säädettyä eläintiheyttä edellyttävää tukea hakeneita maanviljelijöitä, jotka eivät noudata nautaeläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevia sääntöjä, koskevat samat oikeudelliset seuraukset, koska kansalliset viranomaiset voivat, kuten tämän tuomion 43 kohdasta ilmenee, tämän tuen myöntämisedellytyksiä, erityisesti eläintiheyttä, valvoessaan tarkastaa ainoastaan ENARin kaltaisen kansallisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tiedot, kun ne epäävät tuen.

50 Näin ollen olisi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastaista kohdella asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa säädettyä eläintiheyttä edellyttävää tukea hakeneita maanviljelijöitä eri tavalla kuin eläintukea hakeneita maanviljelijöitä sillä tavoin, että vain viimeksi mainituilla maanviljelijöillä on oikeus saada kansallisilta viranomaisilta tietoa siitä, että eläimiä, joiden osalta havaitaan, ettei niitä ole tunnistettu tai rekisteröity nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmässä, pidetään eläiminä, joiden osalta on havaittu sääntöjenvastaisuuksia, joilla voi olla oikeudellisia vaikutuksia, kuten kyseisen tuen vähentäminen tai epääminen. Tätä eroa kohtelussa ei myöskään voida objektiivisesti perustella.

51 Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen viidenteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1257/1999 22 artiklassa ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklassa, kun niitä tulkitaan asetuksen N:o 796/2004 16 artiklan valossa, asetetaan kansallisille viranomaisille, sikäli kuin ne tarkastavat vain ENARin kaltaisen kansallisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tiedot valvoessaan mainitussa 22 artiklassa säädetyn eläintiheyttä edellyttävän maatalouden ympäristötuen myöntämisedellytyksiä, näihin tukikelpoisuuden edellytyksiin liittyvä tietojenantovelvollisuus, jonka mukaan tätä tukea hakevalle viljelijälle on ilmoitettava, että eläimiä, joiden osalta havaitaan, ettei niitä ole tunnistettu tai rekisteröity kansallisessa nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmässä, pidetään eläiminä, joiden osalta on havaittu sääntöjenvastaisuuksia, joilla voi olla oikeudellisia vaikutuksia, kuten kyseisen tuen vähentäminen tai epääminen.

Oikeudenkäyntikulut

52 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta 17.5.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999, sellaisena kuin se on muutettuna 29.9.2003 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1783/2003, 22 artiklaan perustuvien eläintiheyttä edellyttävien tukien osalta toimivaltaiset viranomaiset voivat tämän säännöksen ja

asetuksen N:o 1257/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 29.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 817/2004 68 artiklan mukaan tehdä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän tietojen ristiintarkastusta ja erityisesti nojautua Unkarin nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer) kaltaisen kansallisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tietoihin.

2) Toimivaltaiset viranomaiset voivat, kun ne valvovat asetuksen N:o 1257/1999, sellaisena kuin se on muutettuna, 22 artiklassa säädetyn maatalouden ympäristötuen myöntämisedellytyksiä, tämän artiklan ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklan nojalla tarkastaa ainoastaan Unkarin nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän kaltaisen kansallisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tiedot, kun ne epäävät tuen, eikä niiden tarvitse välttämättä tehdä muita tarkastuksia.

3) Asetuksen N:o 1257/1999, sellaisena kuin se on muutettuna, 22 artiklassa ja asetuksen N:o 817/2004 68 artiklassa, kun niitä tulkitaan asetuksessa N:o 1782/2003 säädettyjen täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 21.4.2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 796/2004 16 artiklan valossa, asetetaan kansallisille viranomaisille, sikäli kuin ne tarkastavat vain Unkarin nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän kaltaisen kansallisen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän tiedot, kun ne valvovat mainitussa 22 artiklassa säädetyn eläintiheyttä edellyttävän maatalouden ympäristötuen myöntämisedellytyksiä,

näihin tukikelpoisuuden edellytyksiin liittyvä tietojenantovelvollisuus, jonka mukaan tätä tukea hakevalle viljelijälle on ilmoitettava, että eläimiä, joiden osalta havaitaan, ettei niitä ole tunnistettu tai rekisteröity kansallisessa nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmässä, pidetään eläiminä, joiden osalta on havaittu sääntöjenvastaisuuksia, joilla voi olla oikeudellisia vaikutuksia, kuten kyseisen tuen vähentäminen tai epääminen.

Allekirjoitukset